

SAMOA

Faatulagaina o Aiaiga

1.	Igoa puupuu ma le amataga	50.K	Totogi atu o totogifuapauina
2.	Faamatalaina o upu	50.L	Mokesi ma Tagi i luga o Meatotino
3.	Tusi Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni Uta.	50.M	Tapunia o le Faamauina o Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta.
VAEGA IIIA			
50.A	Tusi Faamauina talafeagai	50.N	Faamauina o Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta i se Tusi Faamauina a Atunuu i Fafu
50.B	Tuutuuga mo le Faamauina	50.O	Maliega a le Resitara
50.C	Faamautinoaina o Tone o Vaa	50.P	Igoa o le Vaa e leai ni uta ua faamauina le totogi faalisi i Tusi Faamauina a atunuu i fafo
50.D	Igoa o le Vaa ma Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta ua faamauina i totonu o Samoa	50.Q	Faamauina o Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta i se Tusi Faamauina a Atunuu i Fafu
50.E	Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta	50.R	Faamauina o Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta o Vaa a Samoa i se Tusi Faamauina a Atunuu i Fafu
50.F	Umi o Taimi o le Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta	50.S	Noataga ao faamauina le vaa i Tusi Faamauina a atunuu i fafo
50.G	Faaopoopoina o le Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta	50.T	Totogiina o Totogifuapauina a o faamauina se Vaa e leai ni uta i se Tusi Faamauina a atunuu i fafo
50.H	Tusi Faamaonia o Feagaiga Faava-o-Malo o Vaa ua Totogi Faalisi ua faamauina i totonu o Samoa		
50.I	Pulega i luga o Vaa ua Faamauina i lalo o lenei Vaega		
50.J	O le tagata e ona le Vaa ua Faamauina i lalo o lenei Vaega		

50.U Tusi Faamaonia o Feagaiga Faava-o-Malo o Vaa na faamauina i le Tusi Faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta a atunuu i fafo 50.V Igoa, Mokesi ma Tagi i luga o meatotino a se vaa ua faamauina le totogi faalisi o Vaa e leai ni uta i Tusi Faamauina a atunuu i fafo	50.W Faamutalia o le Faamauina i Tusi Faamauina a atunuu i fafo o Totogi Faalisi o vaa e leai ni uta 50.X Faaaogaina o Feagaiga a le Faalapotopotoga Faava-o-Malo o le Gataifale 50.Y Tulafono Faatonutonu e aloaia ai ni Feagaiga Faava-o-Malo

2001, Nu. 4

O SE TULAFONO e teuteu ai le Tulafono o Vaa 1998 ina ia aiaia ai mo le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni Uta i lalo o le Tusi Faamauina o Vaa o Samoa. *[24 Ianuari 2001]*

UA FAIA e le Fono Aoao Faitulafono o Samoa i totonu o le Palemene ua potopoto e faapea:-

1. Igoa puupuu ma le amataga-(1) E mafai ona taua lenei Tulafono o le Tulafono o Teuteuga o le Tulafono o Vaa (Totogi Faalisi o Vaa e leai ni Uta) 2001 ma e faitauina faatasi ma avea ai o se vaega o le Tulafono o Vaa 1998 (“Tulafono autu”).

(2) O lenei Tulafono e tatau ona faamamaluina i le aso o le a tuuina i ai le maliega a le Ao o le Malo.

(3) O lenei Tulafono e tatau ona faaaogaina mai i le taimi ua tuana'i ma e tatau ona faamamaluina atoatoa ma aloaia e amata mai i le aso 1 Iulai 2000.

2. Faamatalaina o upu – Fuaiupu 2 o le Tulafono autu ua teuteuina i le faaofiina i ai o faamatalaga o uiga o upu ua taua mulimuli mai:

“Tulafono” o lona uiga o le Tulafono o Vaa 1998:

“Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta” o lona uiga o le konekarate mo le lisiina po o le vaega o le lisiina o se vaa, e pei ona faasinomia mulimuli ane iinei e avea o se totogi faalisi mo se vaitaimi ua aiaia e tusa ai e faapea o le tagata o lo o totogi faalisiina atu, e tatau ona mauaina le faafoega atoatoa ma le umia atoatoa o le vaa, e aofia ai le aia tatau e tofia ai lona aliivaa ma auvaa mo le umi o le vaitaimi o le totogi faalisi a e le aofia ai le aia tatau e faatauina atu ai po o le mokesiina o le vaa:

“Faamauina o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta” o lona uiga o le faamauina o se vaa i totonu o le Tusi Faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta i lalo o le igoa o le tagata na te totogi faalisi atu vaa:

“Tusi Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta” o lona uiga o le Tusi Faamauina o le Malo e faapea o lana fua ua agavaa le vaa e faaagiagia a o faagasolo le vaitaimi e faapea ua faamauina ai le tagata o lo o totogi faalisi atu vaa e avea o se tagata na te totogi faalisi vaa e leai ni uta:

“Tusi Faamauina talafeagai” o lona uiga o Tusi Faamauina o vaa o se Malo i fafo ua tautino mai e le Minisita o se tusi faamauina talafeagai i tuutuuga o le fuaiupu 50A o le Tulafono:

“Aso” o lona uiga o le aso faa-kalena:

“Tusi Faamauina ua faatauaina” o lona uiga o le tusi faamauina a le Malo e faapea o i latou e umia vaa ua faamauina o ni tagata e umiaina vaa ma e faapea o le pulega ma le faafoega o le a toe faafoi atu i luga o le faamutaina o le faamauina o le totogi faalisi o vaa, ma o le “tusi faamauina ua faatauaina” ma le faamauina ua faatauaina e tatau ona faauigaina i tulaga tatau ma tutusa.

3. Tusi Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni Uta – Vaega III o le Tulafono autu ua teuteuina i le faaofiina i ai o le Vaega IIIA e faapea:

VAEGA IIIA

TUSI FAAMAUINA O LE TOTOGI FAALISI O VAA E LEAI NI UTA

50.A Tusi Faamauina talafeagai – So o se taimi e foliga ai i le Minisita e faapea o aiaiga o le tulafono a le Malo e faasino i le faamauina o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta ua talafeagai ma aiaiga o le Tulafono, e mafai ona ia tautino o le tusi faamauina o vaa o lea Malo ia avea ma tusi faamauina talafeagai mo faamoemoega o lenei Vaega o le Tulafono.

50.B Tuutuuga mo le Faamauina-(1) E ese mai ai na i lo nisi mea ua aofia i totonu o le Vaega III o le Tulafono, e tatau i se vaa ona agavaa e faamauina ai o se vaa o Samoa i lalo o lenei Vaega vagana ai ua faapea -

- (a) O le vaa ua totogi faalisiina e leai se uta i se tagata ua agavaa;
- (b) O le vaa e le o se vaa o Samoa, ma ua faamauina i totonu o se tusi faamauina talafeagai;
- (c) E le o faamauina i totonu o se isi tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta; ma
- (d) O pepa aloaia ua faamaonia o lo o taua i lalo ua tuuina atu i le Resitara mo lona faamalieina:
 - (i) o se tusi talosaga mo le faamauina i lalo o lenei Vaega o le Tulafono ua faia e le tagata ua totogiina faalisi le vaa po o lana sooupu faatagaina ua aofia ai ia faamatalaga e pei ona manaomia e le Resitara;
 - (ii) o se tautinoga o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta ua faia e le ua ia totogiina faalisi le vaa ua tuuina faatasi mai ma se ata o le feagaiga o le totogi faalisi o le vaa, e faapea o le feagaiga o le totogi faalisi o le vaa e le tatau ona avanoa mo suesuega a le lautele;
 - (iii) o se tusitusiga po o se vaega tusitusia o le faamauina o le vaa ua taua e faapea e tatau ona aofia ai se faamatalaga o le vaa, o e e ona le

vaa ma, po o fea lava e talafeagai, o mokesi uma ua faamauina ma tagi i luga o meatotino o le vaa; ma

(iv) o le faatagana tusitusia mo le vaa ia totogi faalisi e leai se uta ua maea ona faamauina i totonu o Samoa e faapea:

(a) o pulega e faasino tonu i le tusi faamaonia faavae ua faapea ua manaomia atili e le Resitara e tautino ai e faapea i totonu o le vaitaimi o le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta o le a le agavaa le vaa e faaagiagia lona fua;

(b) o e ona le vaa; ma

(c) tagata faamauina uma e talia mokesi ua faamauina.

(2) O so o se teuteuga po o le suiga i le totogi faalisi o vaa e leai ni uta e le tatau i totonu o le tolu sefulu aso ona tuuina i le Resitara e le o lo o totogiina faalisi le vaa.

(3) I so o se taimi lava e faamamaluina ai so o se teuteuga po o se suiga i le faamauina ua taua e tatau i le tagata ua ia totogia faalisi le vaa ona:

(a) I totonu o le fitu aso mai le aso o ia teuteuga po o suiga talu ona aloaia ona fesootai atu i le Resitara so o se teuteuga po o suiga; ma

(b) I totonu o le tolusefulu aso o ia teuteuga po o suiga ua maea ona tuuina i totonu o le tusi resitala ua taua ma tuuina i le Resitara o se tusitusiga po o se vaega o tusitusiga o le faamauina ua taua o lo o faaali mai ai ia teuteuga po o suiga.

(4) Mo faamoemoega o lenei Vaega, o pepa aloaia uma ua tuuina atu e ese mai ai i faatagana a le Malo e tatau ona, a le sainia a o auai faatasi ma le Resitara po o le Komesina o Tautoga po o se tagata o le Ofisa o le Konesula o Samoa, po o le faamaonia e se Tagata Iloga o le Malo.

(5) E ese mai ai na i lo isi aiaiga o le Tulafono o se tagata ua agavaa mo le faamoemoe o lenei Vaega e tatau ona aofia ai:

- (a) O se faalapotopotoga ua faavaeina e ala i se Tulafono o Samoa; ma
- (b) O se faalapotopotoga -
 - (i) ua faavae po o ua faamauina i totonu o Samoa; ma
 - (ii) ua i ai se nofoaga o le pisinisi po o se sooupu ua tofia i totonu o Samoa.

50.C Faamautinoaina o Tone o Vaa – O le mamafa o se vaa e faamauina i lalo o lenei Vaega o le Tulafono e tatau ona faamautinoaina e tusa ai ma Tulafono Faatonutonu o Tone ua faia i lalo o le Tulafono, e aiaia ai e faapea o le talosaga a le Tagata e lisiina le vaa e mafai e le Resitara ona talia le tone o lea vaa ina ia faamauina i totonu o le tusi faamauina ua taua pe afai o ia ua faamalieina e faapea o aiaiga o le Feagaiga i luga o Fua o Tone o Vaa, pe afai e talafeagai i sea vaa ma vagana ai o sea vaa ua ese mai ai i isi, ma ua maea ona faia.

50.D Igoa o le Vaa ma Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta ua faamauina i totonu o Samoa-(1) I le noatia ma le fai fuafua i aiaiga o le faafuaiupu (2) o lenei vaega e tatau i le vaa ona faamauina i lalo o lenei Vaega o le Tulafono i lalo o le igoa o lo o faamauina ai i totonu o le tusi faamauina ua taua, pe a faapea o sea igoa e le o faamauina ai se Vaa o Samoa po o se igoa e tali tutusa e ono faaseseina ai.

(2) O le igoa o se vaa e faamauina po o se vaa ua maea ona faamauina i lalo o lenei Vaega o le Tulafono po o le fea lava o ia mea ua aiaia ai faatagana fetau i le tusi faamauina ua taua, o tagata e ona, ma tagata e talia mokesi ua faamauina, pe afai e i ai se isi, ua tuuina mai lona maliega ma aiaia ai foi e faapea o sea suiga ua faia e tusa ai ma faatonuga a le Resitara.

50.E Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta-(1) O le Resitara, pe afai ua faamalieina e faapea o tulaga uma mo le faamauina ua taua i totonu o lenei Vaega ma isi lava Vaega o le Tulafono pe afai e talafeagai, ua maea ona tausisia, ma i le tologiina o tologifuapauina ua faatonuina e tatau ona:

- (a) Tuuina i totonu o le Tusi Resitala ua aiaia i totonu o le fuaiupu 16 o le Tulafono, o meataitasi uma o le vaa ma lona faamauina ua taua, tagata e ona le vaa ma e o totogi faalisi le vaa, e faamatala ai e faapea o le faamauina o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta, o le aso e maea ai le aoga o lea faamauina, ma faapea o le tusi resitala e le o taua ai i totonu se faamaumauga aloaia o se mokesi o lo o aafia ai le vaa;
 - (b) Logoina o pule talafeagai o le faamauina ua faatauaina o le faamauina i lalo o lenei Vaega; ma
 - (c) Tuuina mai se tusi faamaonia o le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta, e tatau ona aofia ai le igoa ma meataitasi o le vaa, le igoa o le taulaga o Apia ma le aso e maea ai le aoga o le faamauina.
- (2) I le tuuina atu o se tusi faamaonia e faamauina ai totogi faalisi o vaa e leai ni uta pepa aloaia uma ua tuuina i le vaa i le faamauina ua faatauaina, e tatau ona faamatuu ese atu i le pule talafeagai o lea tusi faamauina ma, i totonu o le tolusefulu aso o le tuuina atu o le tusi faamaonia e pei ona uluai taua, e tatau i le tagata o lo o totogi faalisiina le vaa ona faia ma aveina i le Resitara se tautinoga i lea tulaga.

50.F Umi o Taimi o le Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta – I le noatia ma le fai fuafua i aiaiga o le fuaiupu 50G o le Tulafono o le umi o lea faamauina e tatau mo se vaitaimi e le silia le umi o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta po o le aso e maea ai le aoga o le faamauina ua faatauaina, po o le fea lava vaitaimi e puupuu, ae le i se tulaga mo se vaitaimi e silia le lua tausaga.

50.G Faaopoopoina o le Faamauina o le Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta-(1) I le talosaga a le tagat ao lo o totogi faalisiina le vaa po o lana sooupu faatagaina o le Resitara e mafai ona ia faaopoopoina le taimi o le faamauina ma toe faaopoopo atili le faamauina mo le vaitaimi o totoe o le totogi faalisi o vaa po o seia aulia le aso e maea ai le aoga o le

faamauina ua taua, po o le fea lava le vaitaimi e puupuu, ae o lea le i ai se tulaga faapea mo vaitaimi e silia i le lua tausaga i le taimi e tasi, ae vagana ai e faapea na te le i mauaina so o se tetee i le faaopoopoina o le taimi mai i pulega talafeagai o le tusi faamauina ua taua, o tagata e ona vaa ma le Resitara ina ua maea ona logoina atu ia te i latou o sea talosaga mo le faaopoopoina o le taimi.

(2) I luga o le tuuina atu o se faaopoopoga i tuutuuga o le faafuaiupu (1) o lenei fuaiupu, e tatau i le Resitara:

- (a) Ona tuuina i totonu o le resitala o le vaa le aso fou e maea ai le aoga;
- (b) Tuuina atu se tusi faamaonia o le faaopoopoina o le taimi o le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta e faapea e tatau ona aofia ai ma le aso e maea ai le aoga o lea mea; ma
- (c) Logoina pule talafeagai o le tusi faamauina ua taua.

50.H Tusi Faamaonia o Feagaiga Faava-o-Malo o Vaa ua Totogi Faalisi ua faamauina i totonu o Samoa – O se vaa ua totogi faalisi ua faamauina i lalo o lenei Vaega e manaomia le tuuina atu faatasi ma tusi faamaonia o feagaiga faava-o-malo i tuutuuga o se feagaiga faava-o-malo e avea ai Samoa ma sui e tatau ona tuuina atu faatasi ma tusi faamaonia i lalo o le pule a le Malo o Samoa, vagana ai e faapea e le o avea ai Samoa ma sui i sea feagaiga e manaomia ai se tusi faamaonia i lalo o lea feagaiga e mafai ona tuuina atu, faatasi ai ma le faatagana a le Resitara, i lalo o le pule a le Malo ua taua i le tusi faamauina ua taua.

50.I Pulega i luga o Vaa ua Faamauina i lalo o lenei Vaega-(1) O se vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega o le Tulafono e tatau ona avea o se vaa a Samoa ma vagana ai e ese mai i aiaiga e tatau ona i lalo o le pulega ma faafoeina e Samoa ae tatau ona tausisia faatasi ma tulafono uma ua faasino i vaa o Samoa.

(2) O se vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega e tatau ona faaagiagia na o le Fua o le Malo e pei ona aiaia i totonu o le Tulafono.

(3) O taulaga tumau o lo o taula ai le vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega o le Tulafono o Apia ma e tatau ona faaalua i luga o le tusi faamaonia o le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta ma e tatau ona tusia i luga o le taumuli e tusa ai ma aiaiga o le Tulafono.

50.J O le tagata e ona le Vaa ua Faamauina i lalo o lenei Vaega-(1) O le Tulafono e le tatau ona faaee atu se aia tatau e umia ai se vaa ua faamauina i lalo o lenei vaega ma e le tatau ona i ai se aafiaga e faasino i le igoa ma le liliuina ma le tuuina atu o sea vaa po o sea o lo o i totonu.

(2) O so o se faaliliuina atu o le umia o se vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega e tatau ona logoina e le tagata o lo o totogi faalisiina le vaa i le Resitara, ma o le faamauina o le vaa i lalo o lenei Vaega e tatau ona tapunia vagana ai o tagata fou o lo o umia le vaa, i totonu o le fitu aso, ua maea ona logoina le Resitara e faapea e leai so latou tetee i le faamauina o le vaa i lalo o lenei vaega ma, i totonu o le tolusefulu aso talu ona latou faia sea tautinoga, ona aveina atu i le Resitara lo latou maliega tusitusia i sea faamauina

50.K Totogi atu o totogifuapauina – O se vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega e tatau ona noatia i le totogiina o le uluai totogifuapauina mo le faamauina faaletausaga ma so o se isi lava totogifuapauina ua faatulaga mai i totonu o le Tulafono, po o se isi lava tulafono faatonutonu.

50.L Mokesi ma Tagi i luga o Meatotino – O mokesi ma tagi i luga o meatotino e le mafai ona faamauina i lalo o lenei Tulafono e tusa ai o se vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega o le Tulafono, ma e tatau i le Resitara ona ia teena e faamauina so o sea mokesi ma tagi i luga o meatotino, o sea pule o le faamauina e le tatau ona tuuina atu tumau i totonu o le tusi faamauina ua taua.

50.M Tapunia o le Faamauina o Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta–(1) E mafai e le Minisita ona faatonuina e faapea o le faamauina o se vaa i lalo o lenei Vaega ua tatau ona tapunia:

- (a) Pe afai e le tausisia so o se aiaiga o le Tulafono i le faaaogaina lea o ia aiaiga e faasino i se vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega; po o
- (b) Mo so o se mafuaaga ua faasinomia e le tulafono faatonutonu.

(2) Afai o se tagata ua totogiina faalisi le vaa ua faamauina i lalo o lenei Vaega ua ia manaomia le tapunia o le faamauina o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta, e tatau ona ia faia se talosaga e faatatau i na mafuaaga i le Resitara e tuuina atu uma ai na faamatalaga faapitoa ma faamatalaga e pei ona manaomia e le Resitara mo le faamoemoe, ma i le faia loa o lea talosaga ma le faamaonia, e tatau ona malilie i ai pe afai o noatiaga uma ma noataga e faasino i le vaa e faasaga i le Malo o Samoa pe mo ni totogi fuapauina, totogi, faasalaga tau tupe po o isi mea ua maea ona totogiina.

(3) E tatau i le Resitara ona tapunia le faamauina o se vaa i lalo o lenei Vaega ma e tatau ona faia se tusitusiga e faatatau i na mafuaaga i le tusi faamauina, pe afai -

- (a) Ua poloaiina e le Minisita le tapunia i tuutuuga o le faafuaiupu (1) o lenei fuaiupu;
- (b) Ua faatalosagaina se tapunia i le loto malie o le tusi faamauina ma o lea talosaga ua i ai le maliega a le Resitara i tuutuuga o le faafuaiupu (2) o lenei fuaiupu;
- (c) O le pulega e faasino tonu i le tusi faamauina ua taua, po o tagata e ona le vaa po o so o se isi o tagata ua taliaina mokesi ua faamauina pe afai e i ai, ua faamatuu ese lo latou maliega i le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta i Samoa;
- (d) Ua faamutalia le faamauina i le tusi faamauina ua taua mo so o se mafuaaga;
- (e) Ua tuanai le taimi o le feagaiga pe ua faamutalia e so o se itu na faia; po o
- (f) Ua tuanai le taimi sa faamauina ai le totogiina faalisi o vaa e leai ni uta ma e le i tuuina atu se faaopoopoga e tusa ai ma le fuaiupu 50G o le Tulafono.

(4) I le tapunia o le faamauina e faatatau i le faafuaiupu (3) o leni fuaiupu, o le a le toe avea lea vaa o se vaa Samoa ma e tatau i le Resitara ona logoina loa le pulega e faasino tonu i le tusi faamaonia faavae, e e ona le vaa ma tagata e umia tupe faavae, pe afai e i ai, i le tapunia.

(5) E mafai ona teena e le Resitara le tuuina atu o se pepa faamaonia o le aveeseina po o se tusitusiga o le tusi faamauina o lo o faaalua ai le tapunia o le tusi faamauina seia oo ina -

- (a) Ua faamatuu atu ia te ia le pepa faamaonia o le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta na tuuina atu i tuutuuga o le fuaiupu 22E o le Tulafono; ma
- (b) O noatiaga uma ma noataga e faasino i le vaa e faasaga i le Malo pe mo ni totogi fuapauina, totogi, faasalaga tau tupe po o isi mea ua maea totogiina.

50.N Faamauina o Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta i se Tusi Faamauina a Atunuu i Fafu – E ese mai ai na i lo so o se isi lava aiaiga o le Tulafono, o se vaa Samoa ua faamauina i lalo o le Vaega III o le Tulafono e mafai ona faamauina o se totogi faalisi o vaa e leai ni uta i se tusi faamauina a atunuu i fafu pe afai e tuuina atu le maliega tusitusia a le Resitara i lea tulaga e tusa ai ma tuutuuga o le fuaiupu 50O o le Tulafono.

50.O Maliega a le Resitara-(1) E mafai e le Resitara ona tuuina atu lana maliega ua faasinomia i le fuaiupu 50N o le Tulafono pe afai -

- (a) Ua faamauina le vaa o se vaa Samoa i lalo o le Vaega III o le Tulafono, pe afai o le vaa ua faamauina faaaiaiga i lalo o le Vaega III o le Tulafono e le tatau ona taua ua faamauina mo faamoemoega o leni parakalafa;
- (b) O le totogi faalisi o vaa e leai ni uta pe afai o le vaa o le a faamauina o se vaa tali tutusa i le tusi faamauina; ma
- (c) Ua tuuina atu faamatalaga nei ia te ia -

(i) se talosaga mo le totogi faalisi o vaa e leai ni uta i se tusi faamauina a atunuu i fafo ua faia e tagata e ona vaa e aofia ai ni faamatalaga e pei ona manaomia e le Resitara;

(ii) le maliega tusitusia o le faamauina o tagata ua taliaina mokesi ua faamauina, pe afai e i ai;

(iii) se tusitusiga ua faia e tagata e ona le vaa e faamatuu atu le pepa faamaonia o le faamauina ua tuuina atu i lalo o le Tulafono i totonu o le sefululima aso talu ona tusia i totonu o le tusi faamauina o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta;

(iv) se ata o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta.

(2) E tatau i tagata e ona vaa ona tuuina atu i le Resitara so o se teuteuga po o suiga i le totogi faalisi o vaa i totonu o le tolusefulu aso talu ona aloaia ia teuteuga ma suiga.

50.P Igoa o le Vaa e leai ni uta ua faamauina le totogi faalisi i Tusi Faamauina a atunuu i fafo-(1) I le noatia ma le fai fuafua i aiaiga o le faafuuiupu (2) o lenei fuaiupu o se vaa ua faamauina i lalo o le Vaega III o le Tulafono e tatau ona faamauina le totogi faalisi o vaa e leai ni uta i se tusi faamauina a atunuu i fafo i le igoa o lo o faamauina ai i lalo o le Tulafono.

(2) O le igoa o se vaa e leai ni uta ua faamauina le totogi faalisi i se tusi faamaoniae mafai ona suia i se faatagaga tusitusia a le Resitara pe afai na o sea suiga ua aloaia foi i le tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta.

50.Q Faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta i se Tusi Faamauina o Atunuu i Fafo – O le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta i se tusi faamauina a atunuu i fafo a se vaa ua faamauina i lalo o le Tulafono e le i faia e tusa ai ma aiaiga o lenei Vaega, e tatau ona soloia ma faaleaogaina.

50.R Faamauina o Totogi Faalisi o Vaa e leai ni uta o Vaa a Samoa i se Tusi Faamauina a Atunuu i Fafo-(1) I le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta o Vaa a Samoa i se tusi faamaonia a atunuu i fafo:

- (a) E tatau i tagata e ona vaa ona logoina i le taimi lava lea le Resitara i sea faamauina, ma faamatuu atu i totonu o le tolusefulu aso i le Resitara le tusi faamaonia o le faamauina na tuuina atu mo le vaa i lalo o le Tulafono ma tauaaoina atu i le Resitara se tusitusiga po o se vaega o le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta; ma
 - (b) O le Resitara, pe afai e faamalieina o ia o sea faamauina ua aloaia e tusa ai ma aiaiga o le Tulafono, e tatau ona tusia i le tusi faamauina o le vaa.
- (2) E tatau i tagata e ona le vaa ona logoina i le taimi lava lea le Resitara i le tapunia po o le tuanai o le taimi o le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta i tusi faamauina a atunuu i fafo, ma e tatau i totonu o le tolusefulu aso talu ona tapunia lea faamauina ona tauaaoina atu i le Resitara se tusitusiga po o se vaega o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta ua faamauina i atunuu i fafo o faaalua ai lea tapunia.

50.S Noataga a o faamauina le vaa i tusi faamauina a atunuu i fafo-(1) Seia vagana ai ua aiaia i lenei Vaega, o tagata e ona se Vaa Samoa ua faamauina le totogi faalisi o vaa e leai ni uta i se tusi faamaonia a atunuu i fafo, e tatau ona tausisia aiaiga uma o le Tulafono e pei lava e le o faamauina i se tusi faamaonia a atunuu i fafo.

- (2) A o faagasolo le vaitaimi ua faamauina ai se vaa Samoa i tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta a se atunuu i fafo e faatatau i aiaiga o lenei Vaega o le Tulafono:
- (a) E ese mai ai na i lo aiaiga o le Tulafono, o sea vaa e le tatau ona sisiina le Fua o Samoa; ma

- (b) E ese mai ai na i lo aiaiga o le Tulafono, o le taulaga e fai ma nofoaga mautu o sea vaa o le taulaga a le atunuu i fafo o lo o faamauina ai i tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta a lena atunuu.
- (3) E tatau i tagata e ona vaa, i totonu o le sefululima aso talu ona tusia i totonu o le tusi faamauina a atunuu i fafo le totogi faalisi o vaa e leai ni uta, ona faia ma tauaao atu i le Resitara se tautinoga e tau atu ai o le igoa o le taulaga ua fai ma nofoaga mautu o vaa ua maea ona faailogaina i le tila o le vaa e suitulaga ai i le igoa Apia.

50.T Totogiina o Totogifuapauina a o faamauina se Vaa e leai ni uta i se Tusi Faamauina a atunuu i fafo – O se vaa Samoa ua faamauina i le tusi faamauina le totogi faalisi o vaa e leai ni uta e tatau ona, e ese mai ai na i lo ia faamauina, ona faaauau ona noatia e totogiina uma totogifuapauina ua faatulaga atu i le Tulafono, po o i so o se tulafono faatonutonu e faatatau i vaa Samoa.

50.U Tusi Faamaonia o Feagaiga Faava-o-Malo o Vaa na faamauina i le Tusi Faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta a atunuu i fafo – O se vaa Samoa ua faamauina i se Tusi Faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta a atunuu i fafo e manaomia le tuuina atu i ai o tusi faamaonia o feagaiga faava-o-malo e faatatau i feagaiga faava-o-malo o lo o aea ai Samoa ma sui ma e tatau ona tuuina atu ia tusi faamaonia i lalo o le pule a le Malo e ona le tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta ae vagana ai o le Malo e ona le tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta e le o se sui o le feagaiga, o le tusi faamaonia e manaomia i lalo o lea feagaiga e mafai ona tuuina atu i lalo o le pule a le Malo o Samoa.

50.V Igoa, Mokesi ma Tagi i luga o meatotino a se vaa ua faamauina le totogi faalisi o Vaa e leai ni uta i Tusi Faamauina a atunuu i fafo-(1) E ese mai ai na i lo le faamauina o le totogi faalisi o vaa e leai ni uta i se tusi

faamauina a atunuu i fafo, o mataupu uma e faatatau i igoa o le vaa, mokesi ma tagi i luga o meatotino e tatau ona faaauau le faafoeina i Tulafono a Samoa.

(2) So o se gaoioiga e aafia ai le igoa o se vaa ua faasinomia i le faafuaiupu (1) o lenei fuaiupu pe faatatau i le faamauina, teuteuina, suia ma le tuuina atu ma le faamatuuina atu o mokesi, e tatau ona faia ma faamauina e tusa ai ma aiaiga o le Tulafono ma e na o le tagata lava ua faasino tonu i ai e mafai ona faia.

(3) O le faamauina o so o se mokesi po o tagi i luga o meatotino i le tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e tatau ona soloia ma faaleaogaina.

50.W Faamutalia o le Faamauina i Tusi Faamauina a atunuu i fafo o Totogi Faalisi o vaa e leai ni uta-(1) E mafai e le Resitara ona faamatuu mai se maliega e pei ona faasinomia i le vaega 50N o lenei Tulafono, pe afai o so o se aiaiga talafeagai o le Tulafono, ua le tausisia:

Ae vagana ai pe a faamatuu mai e le Resitara lea maliega pe afai:

- (a) O le Minisita, mo le lelei o le atunuu po mo le lelei o galuega tau vaa a Samoa ma pe a maea ona tuuina atu i tagata e ona vaa ma tagata ua totogiina faalisi vaa se avanoa talafeagai e tuuina atu ai se faamatalaga, ma poloaina le Resitara e faamatuu mai lana maliega;
 - (b) So o se tuutuuga e manaomia le faataunuuna e tusa ai ma le faafuaiupu (1) o le fuaiupu 500 o lenei Tulafono e le i faataunuuna; po o
 - (c) Le taofia o le totogi faalisi po o ua faamutalia e nisi itu e aia i ai.
- (2) I le faamatuu mai o le maliega a le Resitara e tusa ai ma tuutuuga o le faafuaiupu (1) o lenei fuaiupu -
- (a) E tatau i le Resitara ona logoina pulega e talafeagai ai i le tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta, tagata e ona vaa, tagata ua totogiina lisi o vaa, ma tagata ua taliaina mokesi ua faamauina, pe afai e i ai, i lea tulaga; ma

- (b) O le a tatau ona faamuta le faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta.
- (3) I le faamutalia o le faamauina o le totofi faalisi o vaa e leai ni uta -
- (a) O le a faia e le Resitara se tusitusiga i le tusi faamauina, ma o le a toe avea loa le vaa o le a noatia ma fai fuafua i aiaiga o Tulafono Samoa;
- (b) I totonu o le tolusefulu aso talu ona faamutalia sea faamauina, e tatau i tagata e ona le vaa ona faia ma tauaao atu i le Resitara se tautinoga o le tusi faamaonia o le faamauina o se totogi faalisi o vaa e leai ni uta ua faamatuu atu i le tusi faamauina o totogi faalisi o vaa e leai ni uta i atunuu i fafo, ma o le a faia loa e le Resitara, seia vagana o le faamauina o le vaa i lalo o le Vaega III o le Tulafono ua tapunia foi, ona toe tauaao atu i tagata e ona vaa tusi faamaonia o le faamauina sa faamatuu atu ia te ia i tuutuuga o le fuaiupu 50R(1)(a) o le Tulafono; ma
- (c) I totonu o le tolusefulu aso talu oan faamutalia sea faamauina, e tatau i tagata e ona vaa ona tauaao atu i le Resitara se tusitusiga po o se vaega o le tusi faamauina o faaalua ai le faaleaogaina o le totogiina faalisi o vaa e leai ni uta.

50.X Faaaogaina o Feagaiga a le Faalapotopotoga Faava-o-Malo o le Gataifale – I le noatia ma le fai fuafua i le Tulafono po o so o se isi tulafono a Samoa mo famoemoega o lenei Vaega o le Tulafono, o le Feagaiga o le Faamaoniga ma le Vaega o Tagata Folau (SOLAS)1979, Feagaiga o le Lauina o uta 1966, Feagaiga Faava-o-Malo o tone 1969, Feagaiga i Fetoaiga o Vaa 1972, Tapulaa o Noataga mo le Feagaiga o le Gataifale 1972, Tapulaa o Noataga mo le Feagaiga o le Gataifale e tusa ai ma ni tagi, Feagaiga o Noataga i luga o Meatotino o le Gataifale ma Mokesi (MCM), Feagaiga Faava-o-Malo o Fesootaiga, Feagaiga Faava-o-Malo i luga o Tulaga o

Aoaoga, Faamaoniga ma le Vaaiga o Tagata Folau 1978, Feagaiga Faava-o-Malo mo le Puipuia o le Filogia o Sami mai Vaa 1978 MARPOL73/78, Tulafono o Feagaiga o le Sami, Feagaiga o Noataga tau i le va o tagata ma Feagaiga o Faaputugatupe o le a i ai le malosiaga faaletulafono i Samoa.

50.Y Tulafono Faatonutonu e aloaia ai ni Feagaiga Faava-o-Malo-(1) O Tulafono Faatonutonu e faia i lalo o le Tulafono e mafai ona faia ai ni aiaiga mo le faatinoina o so o se po o Feagaiga uma ua faasinomia i le fuaiupu 50X o le Tulafono.

(2) O Tulafono Faatonutonu e faia i lalo o le Tulafono e mafai ona aiaia ai:

- (a) Le totogiina o totogifuapauina; ma
- (b) Faasalaga tau tupe mo le le usitaia po o le tausisia o manaoga o so o se Feagaiga ua faasinomia i le fuaiupu 50X.